

Szeregi liczbowe

1 Warunek konieczny zbieżności szeregów

Twierdzenie 1 Jeżeli szereg $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ jest zbieżny, to $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$.

Korzystając z warunku koniecznego wykazać rozbieżność szeregów:

1. $\sum \left(2 + \frac{1}{n}\right) \cos \frac{1}{n}$.

W naszym przypadku mamy $a_n = \left(2 + \frac{1}{n}\right) \cos \frac{1}{n}$ i stąd

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(2 + \frac{1}{n}\right) \cos \frac{1}{n} = 2 \cdot \cos 0 = 2 \neq 0.$$

2. $\sum (-1)^n n \tan \frac{1}{n}$.

Zauważmy, że dla $n = 2k$ mamy

$$\lim_{k \rightarrow \infty} (-1)^{2k} 2k \tan \frac{1}{2k} = \lim_{k \rightarrow \infty} \underbrace{\frac{\sin \frac{1}{2k}}{\frac{1}{2k}}}_{\rightarrow 1} \cdot \underbrace{\cos \frac{1}{2k}}_{\rightarrow 1} = 1,$$

zaś dla $n = 2k + 1$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} (-1)^{2k+1} (2k + 1) \tan \frac{1}{2k + 1} = - \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{\tan \frac{1}{2k+1}}{\frac{1}{2k+1}} = -1,$$

co oznacza, że granica $\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^n n \tan \frac{1}{n}$ nie istnieje.

3. Do samodzielnego opracowania:

a) $\sum \sqrt[n]{\frac{1}{n}}$;

b) $\sum \cos(n\pi) \left(\frac{n+3}{n+2}\right)^n$.

2 Kryterium porównawcze

Twierdzenie 2 Załóżmy, że dane są ciągi o wyrazach nieujemnych (a_n) i (b_n) spełniające warunek:

$$\exists k \in \mathbb{N} \forall n \geq k \quad a_n \leq b_n.$$

Wówczas:

1) Jeśli szereg $\sum b_n$ jest zbieżny, to szereg $\sum a_n$ jest zbieżny.

2) Jeśli szereg $\sum a_n$ jest rozbieżny, to szereg $\sum b_n$ jest rozbieżny.

Zbadać zbieżność szeregów:

1. $\sum (\sqrt{n^2 + 2} - n)$.

Zauważmy, że mamy oszacowanie:

$$\sqrt{n^2 + 2} - n = \frac{2}{\sqrt{n^2 + 2} + n} \geq \frac{2}{\sqrt{n^2 + 3n^2} + n} = \frac{2}{\sqrt{4n^2} + n} = \frac{2}{3n}.$$

Ponieważ szereg $\sum \frac{2}{3n}$ jako harmoniczny rzędu 1 jest rozbieżny, więc badany szereg też jest rozbieżny.

2. $\sum (\sqrt[3]{n^3 + 4} - n)$.

W tym przypadku mamy:

$$\begin{aligned} \sqrt[3]{n^3 + 4} - n &= \frac{(\sqrt[3]{n^3 + 4} - n) \left(\sqrt[3]{(n^3 + 4)^2} + n\sqrt[3]{n^3 + 4} + n^2 \right)}{\sqrt[3]{(n^3 + 4)^2} + n\sqrt[3]{n^3 + 4} + n^2} \\ &= \frac{n^3 + 4 - n^3}{\sqrt[3]{(n^3 + 4)^2} + n\sqrt[3]{n^3 + 4} + n^2} \\ &= \frac{4}{\sqrt[3]{(n^3 + 4)^2} + n\sqrt[3]{n^3 + 4} + n^2} \leq \frac{4}{n^2}. \end{aligned}$$

Ponieważ szereg $\sum \frac{4}{n^2}$ jako harmoniczny rzędu 2 jest zbieżny, więc badany szereg też jest zbieżny.

3. $\sum \frac{\ln(n+2)}{n^2\sqrt{n+\sqrt{n}}}$.

Ponieważ dla wszystkich $x > 0$ zachodzi nierówność $\ln x < x$, więc

$$\frac{\ln(n+2)}{n^2\sqrt{n+\sqrt{n}}} \leq \frac{n+2}{\sqrt{n}(n^2+1)} \leq \frac{n+n}{n^2\sqrt{n}} = \frac{2}{n\sqrt{n}}.$$

Zatem ze zbieżności szeregu $\sum \frac{2}{n\sqrt{n}}$ wynika zbieżność szeregu $\sum \frac{\ln(n+2)}{n^2\sqrt{n+\sqrt{n}}}$.

4. $\sum \frac{1}{\sqrt{n}(\sqrt[3]{n+1})} \cos \frac{1}{n}$.

Zauważmy, że skoro $\lim_{n \rightarrow \infty} \cos \frac{1}{n} = 1$, to dla pewnego $k \in \mathbb{N}$ zachodzi warunek: $\cos \frac{1}{n} \geq \frac{1}{2}$ dla $n > k$. Dostajemy stąd

$$\begin{aligned} \frac{1}{\sqrt{n}(\sqrt[3]{n+1})} \cos \frac{1}{n} &\geq \frac{1}{2\sqrt{n}(\sqrt[3]{n+1})} \geq \frac{1}{2\sqrt{n}(\sqrt[3]{n} + \sqrt[3]{n})} \\ &= \frac{1}{4\sqrt{n}\sqrt[3]{n}} = \frac{1}{4n^{5/6}}. \end{aligned}$$

Z rozbieżności szeregu $\sum \frac{1}{4n^{5/6}}$ wynika więc rozbieżność szeregu

$$\sum \frac{1}{\sqrt{n}(\sqrt[3]{n+1})} \cos \frac{1}{n}.$$

5. $\sum \sin(\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) \tan \frac{1}{n}$.
Zauważmy najpierw, że

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} = 0.$$

Ponadto dla $x \in [0, \frac{\pi}{4}]$ zachodzą nierówności

$$\frac{x}{2} \leq \sin x \leq x \leq \tan x \leq 2x. \quad (1)$$

Wynika stąd, że $\sqrt{n+1} - \sqrt{n} = \frac{1}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} < \frac{\pi}{4}$ oraz $\frac{1}{n} < \frac{\pi}{4}$ dla $n > k$, gdzie $k \in \mathbb{N}$. Mamy więc oszacowanie

$$\begin{aligned} \sin(\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) \tan \frac{1}{n} &= \sin \frac{1}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} \tan \frac{1}{n} \\ &\leq \frac{1}{(\sqrt{n+1} + \sqrt{n})n} \leq \frac{1}{n\sqrt{n}}. \end{aligned}$$

Ze zbieżności szeregu $\sum \frac{1}{n\sqrt{n}}$ wynika zbieżność szeregu $\sum \sin(\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) \tan \frac{1}{n}$.

6. $\sum \sin \frac{1}{\sqrt{n+1}} \tan \frac{1}{\sqrt{n}}$.

Korzystając z nierówności (1) dostajemy

$$\sin \frac{1}{\sqrt{n+1}} \tan \frac{1}{\sqrt{n}} \geq \frac{1}{2(\sqrt{n+1})\sqrt{n}} \geq \frac{1}{2(\sqrt{n} + \sqrt{n})\sqrt{n}} = \frac{1}{4\sqrt{n}}.$$

Z rozbieżności szeregu $\sum \frac{1}{4\sqrt{n}}$ wynika rozbieżność $\sum \sin \frac{1}{\sqrt{n+1}} \tan \frac{1}{\sqrt{n}}$.

7. Do samodzielnego opracowania:

- $\sum \sin \frac{1}{2^n}$;
- $\sum (\sqrt{4n^2 + 1} - 2n) \sin \frac{1}{\sqrt{n}}$;
- $\sum \frac{1}{n^{\ln 5}} \sin^2 n!$;
- $\sum \frac{n}{\ln(n^2 + 2)}$.

3 Kryterium d'Alemberta

Twierdzenie 3 Załóżmy, że $a_n > 0$ dla $n \in \mathbb{N}$ i istnieje granica

$$g = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n}.$$

Wówczas:

- Jeśli $g < 1$, to szereg $\sum a_n$ jest zbieżny.
- Jeśli $g > 1$, to szereg $\sum a_n$ jest rozbieżny.

Zbadać zbieżność szeregów:

1. $\sum \frac{3^n}{n!}$.

W tym przypadku mamy

$$a_n = \frac{3^n}{n!}, \quad a_{n+1} = \frac{3^{n+1}}{(n+1)!},$$

i stąd

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3^n \cdot 3 \cdot n!}{(n+1)! \cdot 3^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 \cdot n!}{n! (n+1)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3}{n+1} = 0 < 1.$$

Korzystając z twierdzenia d'Alemberta wnosimy, że szereg $\sum \frac{3^n}{n!}$ jest zbieżny.

2. $\sum \frac{n^n}{n!}$.

Mamy

$$a_n = \frac{n^n}{n!}, \quad a_{n+1} = \frac{(n+1)^{n+1}}{(n+1)!}$$

oraz

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^{n+1} \cdot n!}{(n+1)! \cdot n^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^n (n+1) \cdot n!}{n! (n+1) \cdot n^n} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)^n = e > 1, \end{aligned}$$

a zatem szereg $\sum \frac{n^n}{n!}$ jest rozbieżny.

3. $\sum \frac{(n-1)!(n+3)! \cdot 3^n}{(2n)!}$.

W tym przypadku

$$a_n = \frac{(n-1)!(n+3)! \cdot 3^n}{(2n)!}, \quad a_{n+1} = \frac{n!(n+4)! \cdot 3^{n+1}}{(2(n+1))!}$$

oraz

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!(n+4)! \cdot 3^n \cdot 3 \cdot (2n)!}{(n-1)!(n+3)! \cdot 3^n \cdot (2n+2)!} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n-1)! \cdot n \cdot (n+3)! \cdot (n+4) \cdot 3 \cdot (2n)!}{(n-1)!(n+3)!(2n)!(2n+1)(2n+2)} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n \cdot (n+4)}{(2n+1)(2n+2)} = \frac{3}{4} < 1, \end{aligned}$$

a więc szereg $\sum \frac{(n-1)!(n+3)! \cdot 3^n}{(2n)!}$ jest zbieżny.

4. $\sum \frac{2\sqrt{n+3}}{(n+1)!}$.
Mamy

$$a_n = \frac{2\sqrt{n+3}}{(n+1)!}, \quad a_{n+1} = \frac{2\sqrt{n+4}}{(n+2)!}$$

i stąd

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2\sqrt{n+4} \cdot (n+1)!}{(n+2)! \cdot 2\sqrt{n+3}} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{n+4}{n+3}} \cdot \frac{(n+1)!}{(n+1)!(n+2)} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{n+4}{n+3}} \cdot \frac{1}{n+2} = 0 < 1, \end{aligned}$$

a zatem szereg $\sum \frac{2\sqrt{n+3}}{(n+1)!}$ jest zbieżny.

5. $\sum \frac{(n!)^2 3^n}{(2n)!}$.
Mamy

$$a_n = \frac{(n!)^2 3^n}{(2n)!}, \quad a_{n+1} = \frac{((n+1)!)^2 3^{n+1}}{(2n+2)!}$$

i stąd

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n!)^2 (n+1)^2 3^n \cdot 3 \cdot (2n)!}{(2n)!(2n+1)(2n+2)(n!)^2 3^n} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3(n+1)^2}{(2n+1)(2n+2)} = \frac{3}{4} < 1, \end{aligned}$$

a więc szereg $\sum \frac{(n!)^2 3^n}{(2n)!}$ jest zbieżny.

6. Do samodzielnego opracowania:

- $\sum \frac{(3^n+1)^3}{(5^n+1)^2}$;
- $\sum \frac{2^n n!}{n^n}$;
- $\sum \frac{(2n)! n! 2^n}{(3n)!}$.

4 Kryterium Cauchy'ego

Twierdzenie 4 Załóżmy, że $a_n \geq 0$ dla $n \in \mathbb{N}$ i istnieje granica

$$g = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n}.$$

Wówczas:

1. Jeśli $g < 1$, to szereg $\sum a_n$ jest zbieżny.
2. Jeśli $g > 1$, to szereg $\sum a_n$ jest rozbieżny.

Zbadać zbieżność szeregów:

1. $\sum \left(\frac{n-2}{n}\right)^{n^2}$.

W tym przypadku mamy

$$a_n = \left(\frac{n-2}{n}\right)^{n^2}$$

i stąd

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\frac{n-2}{n}\right)^{n^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n-2}{n}\right)^n \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\left(1 - \frac{2}{n}\right)^{-\frac{n}{2}}\right)^{-2} = \frac{1}{e^2} < 1, \end{aligned}$$

a więc szereg $\sum \left(\frac{n-2}{n}\right)^{n^2}$ jest zbieżny.

2. $\sum (\sqrt{n^2 + 6n + 2} - n - 1)^n$.

Mamy

$$a_n = \left(\sqrt{n^2 + 6n + 2} - n - 1\right)^n$$

i stąd

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\sqrt{n^2 + 6n + 2} - n - 1\right)^n} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n^2 + 6n + 2} - n - 1\right) \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + 6n + 2 - n^2 - 2n - 1}{\sqrt{n^2 + 6n + 2} + n + 1} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4n + 1}{\sqrt{n^2 + 6n + 2} + n + 1} = \frac{4}{2} = 2 > 1, \end{aligned}$$

a więc szereg $\sum (\sqrt{n^2 + 6n + 2} - n - 1)^n$ jest rozbieżny.

3. $\sum \frac{(\arctan n)^n}{2^n}$.

Mamy

$$a_n = \frac{(\arcsin n)^n}{2^n}$$

i stąd

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{(\arcsin n)^n}{2^n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\arcsin n}{2} = \frac{\pi}{4} < 1,$$

a więc szereg $\sum \frac{(\arctan n)^n}{2^n}$ jest zbieżny.

4. Do samodzielnego opracowania:

- a) $\sum \frac{n^{100} 99^n}{100^n}$;
- b) $\sum \left(\frac{2n+1}{3n+2}\right)^{\frac{1}{2}n}$;
- c) $\sum (\sqrt[n]{n} - 1)^n$.

5 Kryterium Leibniza

Twierdzenie 5 Załóżmy, że (a_n) jest ciągiem liczbowym takim, że

1. $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$,
2. od pewnego miejsca k ciąg $(|a_n|)$ jest monotoniczny, tzn.

$$|a_n| \geq |a_{n+1}|, \quad \text{dla } n \geq k.$$

Wówczas szereg $\sum (-1)^n a_n$ jest zbieżny.

Zbadać zbieżność szeregów:

1. $\sum (-1)^n \frac{n}{n^2+1}$.
W naszym przypadku

$$a_n = \frac{n}{n^2 + 1}.$$

Oczywiście $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$. Pokażemy, że ciąg (a_n) jest malejący.

$$\begin{aligned} a_n - a_{n+1} &= \frac{n}{n^2 + 1} - \frac{n+1}{(n+1)^2 + 1} \\ &= \frac{n(n+1)^2 + n - (n+1)(n^2 + 1)}{(n^2 + 1)((n+1)^2 + 1)} \\ &= \frac{n^3 + 2n^2 + 2n - n^3 - n^2 - n - 1}{(n^2 + 1)((n+1)^2 + 1)} \\ &= \frac{n^2 + n - 1}{(n^2 + 1)((n+1)^2 + 1)} > 0 \quad \text{dla } n \in \mathbb{N}. \end{aligned}$$

Wynika stąd, że $a_n > a_{n+1}$ dla wszystkich liczb naturalnych n . Ostatecznie szereg $\sum (-1)^n \frac{n}{n^2+1}$ jest zbieżny.

2. $\sum \cos(n\pi) \sin \frac{1}{\sqrt{n+1}}$.
Zauważmy, że $\cos(n\pi) = (-1)^n$ i

$$a_n = \sin \frac{1}{\sqrt{n+1}}.$$

Mamy przy tym

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \sin \frac{1}{\sqrt{n+1}} = \sin 0 = 0.$$

Ponadto ciąg (a_n) jest malejący, bowiem

$$\begin{aligned} n &< n+1 \\ \Downarrow \\ \sqrt{n} &< \sqrt{n+1} \\ \Downarrow \\ \frac{1}{\sqrt{n+1}} &< \frac{1}{\sqrt{n}} \\ \Downarrow \quad \sin \text{ jest funkcją rosnącą na } \left[0, \frac{\pi}{2}\right] \\ \sin \frac{1}{\sqrt{n+1}} &< \sin \frac{1}{\sqrt{n}}, \end{aligned}$$

czyli $a_{n+1} < a_n$. Ostatecznie szereg $\sum \cos(n\pi) \sin \frac{1}{\sqrt{n+1}}$ jest zbieżny.

3. Do samodzielnego opracowania:

- $\sum \sin \left(\left(n + \frac{1}{n} \right) \pi \right)$;
- $\sum (-1)^{n+1} \ln \left(\frac{n+1}{n} \right)$.

6 Zbieżność bezwzględna i warunkowa

Zbadać zbieżność i bezwzględną zbieżność szeregów:

- $\sum \frac{1}{n^2} \sin n$.
Zauważmy, że

$$\left| \frac{1}{n^2} \sin n \right| = \frac{1}{n^2} |\sin n| \leq \frac{1}{n^2}.$$

Ponieważ szereg $\sum \frac{1}{n^2}$ jest zbieżny (jako harmoniczny rzędu 2), to na mocy kryterium porównawczego szereg $\sum \left| \frac{1}{n^2} \sin n \right|$ jest zbieżny. Zatem szereg $\sum \frac{1}{n^2} \sin n$ jest bezwzględnie zbieżny.

- $\sum (-1)^n \frac{n+1}{n^3-1}$.
Mamy

$$\left| (-1)^n \frac{n+1}{n^3-1} \right| = \frac{n+1}{n^3-1} \leq \frac{n}{n^3-1} \leq \frac{n}{\frac{n^3}{2}} = \frac{2}{n^2}.$$

Ponieważ szereg $\sum \frac{2}{n^2}$ jest zbieżny, więc na mocy kryterium porównawczego szereg $\sum (-1)^n \frac{n+1}{n^3-1}$ jest bezwzględnie zbieżny.

3. $\sum (-1)^n \frac{1}{\sqrt{n+1}} \sin \frac{1}{\sqrt{n}}$.
Mamy

$$\begin{aligned} \left| (-1)^n \frac{1}{\sqrt{n+1}} \sin \frac{1}{\sqrt{n}} \right| &= \frac{1}{\sqrt{n+1}} \sin \frac{1}{\sqrt{n}} \geq \frac{1}{2\sqrt{n}\sqrt{n+1}} \\ &\geq \frac{1}{2\sqrt{n}\sqrt{n+n}} = \frac{1}{2\sqrt{2n}}. \end{aligned}$$

Ponieważ szereg $\sum \frac{1}{2\sqrt{2n}}$ jest rozbieżny, więc na mocy kryterium porównawczego szereg $\sum \left| (-1)^n \frac{1}{\sqrt{n+1}} \sin \frac{1}{\sqrt{n}} \right|$ jest też rozbieżny. Oznaczmy teraz

$$a_n = \frac{1}{\sqrt{n+1}} \sin \frac{1}{\sqrt{n}}.$$

Oczywiście $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$. Łatwo też wykazać, że ciągi o wyrazach $\frac{1}{\sqrt{n+1}}$ i $\sin \frac{1}{\sqrt{n}}$ odpowiednio, są malejące. Stąd ich iloczyn, a więc ciąg (a_n) , jest malejący. Na mocy kryterium Leibniza szereg $\sum (-1)^n \frac{1}{\sqrt{n+1}} \sin \frac{1}{\sqrt{n}}$ jest zbieżny.

4. $\sum \frac{(n+1)4^n}{n!} \sin n$.
Zauważmy, że

$$\left| \frac{(n+1)4^n}{n!} \sin n \right| \leq \frac{(n+1)4^n}{n!}.$$

Oznaczając

$$a_n = \frac{(n+1)4^n}{n!}$$

dostajemy

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+2) \cdot 4^n \cdot 4 \cdot n!}{(n+1) \cdot 4^n \cdot n! \cdot (n+1)} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4(n+2)}{(n+1)^2} = 0 < 1. \end{aligned}$$

Z kryterium d'Alemberta wynika więc, że szereg $\sum \frac{(n+1)4^n}{n!}$ jest zbieżny i w konsekwencji szereg $\sum \frac{(n+1)4^n}{n!} \sin n$ jest bezwzględnie zbieżny.

5. Do samodzielnego opracowania:
a) $\sum (-1)^n \frac{\ln(n+1)}{n!}$;
b) $\sum \frac{1}{\sqrt{n}} \sin^2 \frac{1}{n}$;
c) $\sum (-1)^{n+1} \frac{n3^{n-1}}{4^{n+1}}$.

7 Przedział zbieżności szeregu potęgowego

Wyznaczyć przedziały zbieżności następujących szeregów:

1. $\sum \frac{n!}{(2n+1)!} x^n$.

Obliczamy promień zbieżności szeregu:

$$a_n = \frac{n!}{(2n+1)!}, \quad a_{n+1} = \frac{(n+1)!}{(2n+3)!}.$$

Stąd

$$\begin{aligned} g &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)! (2n+1)!}{(2n+3)! n!} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n! (n+1) (2n+1)!}{(2n+1)! (2n+2) (2n+3) n!} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{(2n+2)(2n+3)} = 0. \end{aligned}$$

W takim razie promień zbieżności szeregu jest równy ∞ , co oznacza zbieżność szeregu $\sum \frac{n!}{(2n+1)!} x^n$ dla dowolnego $x \in (-\infty, \infty)$.

2. $\sum \frac{n!}{(n+1)!} (-2x)^n$.

Wyznaczamy promień zbieżności:

$$a_n = \frac{n!}{(n+1)!} (-2)^n = \frac{(-2)^n}{n+1}.$$

Stąd

$$g = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{2^n}{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{\sqrt[n]{n+1}} = 2.$$

i promień zbieżności jest równy $r = \frac{1}{2}$, co oznacza zbieżność szeregu $\sum \frac{n!}{(n+1)!} (-2x)^n$ dla $x \in (-\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$. Zbadamy teraz zbieżność szeregu w końcach otrzymanego przedziału, tzn. dla $x = -\frac{1}{2}$ i $x = \frac{1}{2}$.

- $x = -\frac{1}{2}$; wtedy

$$\sum \frac{n!}{(n+1)!} (-2x)^n = \sum \frac{1}{n+1}$$

i jest to szereg rozbieżny (jest porównywalny z szeregiem harmonicznym rzędu 1).

- $x = \frac{1}{2}$; wtedy

$$\sum \frac{n!}{(n+1)!} (-2x)^n = \sum \frac{(-1)^n}{n+1}.$$

Oznaczmy

$$a_n = \frac{1}{n+1}.$$

Wówczas $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$, oraz ciąg (a_n) jest malejący; istotnie:

$$\begin{aligned} n+1 &< n+2 \\ \Downarrow \\ \frac{1}{n+2} &< \frac{1}{n+1} \\ \Downarrow \\ a_{n+1} &< a_n. \end{aligned}$$

Z twierdzenia Leibniza wynika więc, że szereg $\sum \frac{(-1)^n}{n+1}$ jest zbieżny.

Ostatecznie szereg $\sum \frac{n!}{(n+1)!} (-2x)^n$ jest zbieżny w przedziale $(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}]$.

3. $\sum \frac{1}{\sqrt{n+1}} (\tan x)^n$.

Wyznaczmy promień zbieżności:

$$a_n = \frac{1}{\sqrt{n+1}}.$$

Stąd

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n+2}}{\sqrt{n+1}} = 1,$$

co oznacza, że promień zbieżności jest równy 1. Wynika stąd, że szereg $\sum \frac{1}{\sqrt{n+1}} (\tan x)^n$ jest zbieżny dla tych x , dla których jest spełniony warunek $|\tan x| < 1$.

- jeśli $\tan x = 1$, to dostajemy szereg $\sum \frac{1}{\sqrt{n+1}}$ i jest to szereg rozbieżny (bo jest porównywalny z szeregiem harmonicznym rzędu $\frac{1}{2}$).
- jeśli $\tan x = -1$, to otrzymujemy szereg $\sum \frac{(-1)^n}{\sqrt{n+1}}$, który jest zbieżny (na mocy kryterium Leibniza).

Ostatecznie szereg $\sum \frac{1}{\sqrt{n+1}} (\tan x)^n$ jest zbieżny dla x spełniających warunek

$$-1 \leq \tan x < 1,$$

czyli dla

$$-\frac{\pi}{4} + k\pi \leq x < \frac{\pi}{4} + k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}.$$

$$4. \sum \frac{1}{n^2+1} (2x-1)^n.$$

5. Do samodzielnego opracowania:

a) $\sum n! (2x-1)^n;$

b) $\sum \frac{n+1}{3n^2+4} x^n;$

c) $\sum (-1)^{n+1} \frac{(2x)^n}{n^2+2n};$

d) $\sum \frac{(n+2)!(5-3x)^n}{5^{n+1}}.$